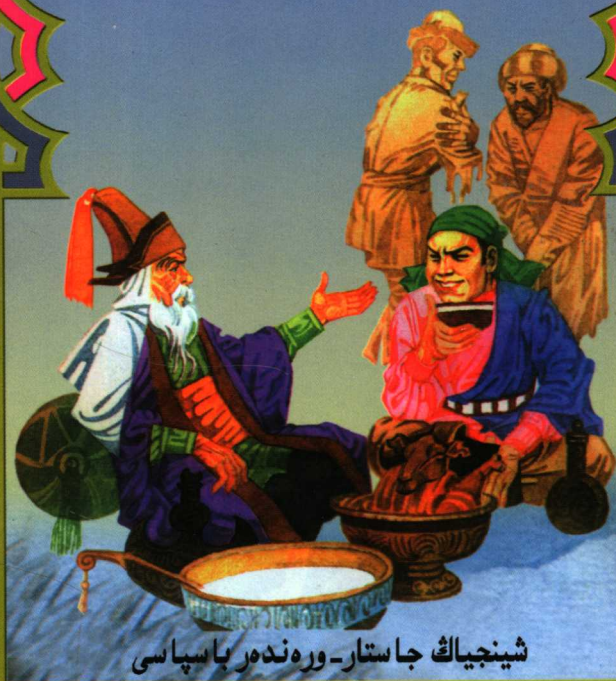

شېنچياڭ بالالار ۋە تەڭلىرى

(1 - كىتاپ)

شېنچياڭ جاستار - ورەندەر باسپاسى

قىزىق بالالار ەرتەگلىرى

(1 - كىتاپ)

شىنجاڭ جاستار - ورەندەر باسپاسى

2006 - ۇرىمجى

图书在版编目(CIP)数据

哈萨克儿童故事选(1). / 再努拉 编写: —2 版—乌鲁木齐:
新疆青少年出版社 2006.4

ISBN 7 — 5371 — 1890—6

I. 哈… II. 再… III. 哈萨克族—童话—作品集—中国
—哈萨克语(中国少数民族语言) N. I 287.7

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 032443 号

责任编辑: 买斯太

责任校对: 阿斯哈尔别克

封面设计: 巴哈提

哈萨克儿童童话故事选(1) (哈萨克文)

再努拉·沙尼克 编写

新疆青少年出版社出版

(乌鲁木齐市胜利路 100 号 邮编: 830001)

新疆新华书店发行 新疆新华印刷厂印刷

787×1092 毫米 32 开本 6.25 印张

2006 年 4 月第 1 版 2006 年 4 月第 1 次印刷

印数: 1 — 3060

ISBN7—5371—1890—6 定价: 8.00 元

جاۋاپتى رەداكتورى: ماستاي ماعاۋيا قىزى
جاۋاپتى كوررەكتورى: اسقاربەك ارپىجان ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: باقت مىسكەندىر ۇلى

قازاق بالالار ەرتەگىلەرى (1)

قۇراستىرعان: زەينوللا سانىك

*

شىنجياڭ جاستار - ورەندەر باسپاسى باستىردى
(ئۇرۇمچى جەڭس كوشەسى 100 - قورا، پ: 830001)

شىنجياڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەندەرى تاراتادى

شىنجياڭ شىنخۇا باسپا زاۋودىدا باسلىدى

فورماتى 1/32 1092×787 مىم، باسپا تاباغى: 6.25

2006 - جىل ۱-ساۋىر، 1 - باسپاسى

2006 - جىل ۱-ساۋىر، 1 - باسلىۋى

تىراجى: 3060 — 1

ISBN7 — 5371 — 1890 — 6

باعاسى: 8.00 يۋان

باسپادان

ەرتەڭگى، اغىز، ولەڭ-جىرلار حالقىمىزدىڭ ەرتەدەن كەلە جاتقان اسىل مۇراسى. «قازاق بالالار ەرتەڭلىرى» اتتى بۇل ۇلاسىپالى جىناق تۇرمىس-سالت ەرتەڭلىرى، ميفتىك ەرتەڭلىر (قىال-عاجاپىتار)، حاياۋاناتتار ەرتەڭلىرى، اغىز ەرتەڭلىرى سىقىلدى تۇرلەرگە بولىنىپ، جەكە-جەكە ون كىتاپ بولىپ شىعارىلدى.

قولنىڭىزداعى كىتاپتى وقۇ ارقىلى ەرتە زامانداغى ەڭبەكشى ھالىقتىڭ ءومىرىن، ارمان-تىلەگىن، كۇرەسىن، سالت-ساناسىن، ءمورالىن بىلۋگە، تۇسىنىۋگە بولادى. حالقىمىز ءوز ۇرپاقتارىن ادال، مەيرىمدى، اقىلدى، زەردەلى، ەرجۇرەك ەتىپ تارىيەلەۋ ماقساتىندا ەرتەڭنىڭ نەشە الۋان ءتۇرىن تاپقىرلاغان ءارى ول ارقىلى ۇرپاقتارىن ءبىلىم الۋ جولىندا ەرنىبەي ەڭبەكتەنۋگە، تاباندىلىققا، شىدامدىلىققا، تىرشىلىك دۇنيەسىن قورعاپ، ەكولوگىيالىق ورتانى ايلاي بىلۋگە باۋلىپ وتىرعان.

مازمۇنى

1	 بالا پاتشا
8	 ۋازىر بالا
18	 باقتىباي ۋىي
23	 باقتى نىزدەۋىشلەر
28	 وقۇدىڭ ۋتۇبىن نىزدەگەن جىگىت
33	 ونەر ورگە شىعارادى
39	 تازشا بالا
50	 اقىلدى قویشى
53	 قۇ بالا
55	 اقىلدى بالا
57	 الداعىش بالا
59	 وتمىشى بالا مەن وڭازا شال
61	 ۋش تۇتام
65	 ۋىرەنىستەن عوي
67	 جەتىم بالا
77	 الپىسقا كەلگەنەن اقىل سۇرا
82	 ۋش اۋىز ۋسوز
88	 قارتتىڭ ۇلىنا وسىيەتى
90	 جاقسى اكەنىڭ اقىلى
92	 اقىلدى ارۋ
98	 ارعاناتى
001	 نان باتىر

110	 جاقسىلىق پەن جاماندىق
114	 جولاۋشى
115	 عاجايىپ باق
125	 اعايىندى ۇشەۋ
133	 بوز اتتى بوران باتىر
137	 ساۋەگەي شال
142	 جاقسى مەن جاماندى بىردەي كورۋ
154	 ەلى ءۇشىن تۇعان ەر
179	 كوزى ۇلكەن، باسى ۇلكەن جانە قولى ۇزىن
184	 قارت پەن تاپقىر جىگىت
189	 ونەگە

بالا پاتشا

بۇرنىغى زاماندا ءبىر ءشارنىڭ جاس بالالارى جىنالىپ
ويىن وينايدى ەكەن. بالالاردىڭ نىشىندە الدىار دەگەن بالا
پاتشا بولپ، ەندى بىرەۋلەرى ءۋازىر، بەك، جەندەت بولپ
وينايدى. ەندى بىرەۋلەرى قازى، سۇراقشى بولادى،
كەيىرەۋلەرى تاس جىناپ، پاتشاعا ساراي جاساپ، ونى
الدىار پاتشانىڭ ءشارسى دەپ اتاپتى. بارلىق بالالار الدىار
پاتشانىڭ ءامىر-پارمەنىنە رىزا بولپ، باس ءيىپ تۇراد
ەكەن. ءسويتىپ، بالالار كۈن سايىن الدىار پاتشانىڭ
ءشارسى — وزدەرىنىڭ وينايتىن جەرىنە جىنالادى،
پاتشانىڭ بەرگەن ءامىرىن ورىنداپ، ۇيلەرىنە كەش قايتىپ
جۇرەدى.

ءبىر كۈنى بالالار توپىرلاپ وزدەرىنىڭ شارسىمىندە
جۇرگەنىدە سول ءشارنىڭ ءادىل پاتشاسى مۇختار بالالاردىڭ
ويناپ جۇرگەن جەرىنە كەلىپ قالادى. ولاردىڭ پاتشالىق
ۋكىم، سۇراقتارىنا تاڭ قالىپ قاراپ تۇرادى دا، ءبىر
بالادان:

— بالام، بۇلارنىڭ قانداي ويىن؟ — دەپ سۇرايدى.
سوندا پاتشا جاۋاپ سۇراغان بالا ايتادى:

— مىناۋ — ءبىزدىڭ الدىار پاتشانىڭ ءشارسى، ال
ەندى اناۋ تاقتا وتىرعان ءبىزدىڭ پاتشامىز الدىار. ءبىز
ءبارىن دە پاتشانىڭ بۇيرىغى بويىنشا سىتەيمىز، — دەپتى.

سوندا خان بۇلاردىڭ سىتەپ جۇرگەن سىتەرىنە جانە سالعان
شارىلەرنە ئىشەن قاتتى رىزا بولادى.

— پاتشالارنىڭ ايتىڭدار، وسى ئشارىسىن ماعان ساتسىن
ئبىر ئدىلدا بەرىپىن، — دەپتى.

مۇختار پاتشانىڭ تىلەگىن الگى بالا ئوزىنىڭ پاتشاسىنا
كەلىپ ايتسا، الدىار پاتشا:

— بۇل ئشارى ساتىلسىن، باسقا جەردەن ئشارى جاساپ
الامىز، — دەپ بۇيرىق بەرىپتى. ئبىر ئدىلدانى المپ،

وزدەرىنىڭ قازىناسىنا تاپسىرىپ، مۇختار پاتشاعا:
— مىنا ئشارى قازىردەن باستاپ سىزدىكى، — دەپتى.

مۇختار پاتشا:

— بۇل ئشارى مەنىكى بولدى، ەندى سەندەر باسقا
جەرگە ورنالاسىڭدار، — دەپ، ئوز بەتىمەن كەتىپ

قالپىتى.

بالالار ەرتەسىنە ول جەردەن كەتىپ، باسقا جەرگە
بارىپ، بۇرىنغىسىنان دا ارتىعراق ەتىپ ئشارى، ساراي

سالىپ، ويناپ جۇرە بەرىپتى.

مۇختار پاتشا ئبىر كۈنى ئويقتاپ جاتىپ، ئتۇس
كورپىتى، تۇسىندە جۇپار ئيىستى گۈلدەر ئونىپ تۇرغان

باقشا، التىن، گاۋھارمەن بەزەلگەن كەڭ سارايلاردى،
بەيشىتى، حور قىزدارىن كورپىتى. مۇختار پاتشا سول

سارايلاردى ارالاپ جۇرگەندە، ئبىراق سالدەلى ادام
كەزىگىپ:

— ە، ، مۇختار پاتشا، بۇل ئوزىڭنىڭ بالا پاتشا
الدىاردان ساتىپ العان سارايلارنىڭ، ارالا! — دەپتى.

مۇختار پاتشا ويانا كەلسە، ئتۇسى ەكەن. پاتشا بۇل

كورگەن تۇسنە ءسۇيسىنىپ، كەدەيلەرگە ساداقا بەرىپ جانە سەيلگە شىعىپ، بالا پاتشا الدىاردىڭ تاغى دا جاڭا ءشارى سالعانىن كورىپ تاڭ قالپتى.

كۈندەردە ءبىر كۈن مۇختار پاتشانىڭ الدىنا ەكى ادام داۋلاسپ كەلەدى. سونداغى داۋلارى: ەكەۋىنىڭ دە جەتلەگەن ەكى يىەسى بار، ەكەۋىنىڭ اراسىندا ءبىر قۇلىنى بار، يىەنىڭ ەكەۋى دە قارا ءتۈستى. ءبىراق ەكەۋىنىڭ اراسىنداغى ءبىر قۇلىنىڭ ءتۈسى الا، الا قۇلىن ەكى يىەنى دە ەمەدى، ەكى يىە دە قۇلىنعا يىدى. داۋلاسپ كەلگەن ەكى ادامنىڭ ەكەۋى دە: «مەنىڭ يىەمنەن تۇعان، مەنىڭ قۇلىنىم» دەيدى. پاتشا سۇراپ كورسە، ەكى يىە دە ۆتكەن ءتۈنى تۇعان، قۇلىن تۇعاندا يىەلەرىنىڭ تۇعانىن ەكەۋى دە كورمەگەن، كۈندىز ەكى يىە ءبىر قۇلىندى تەڭ ەمىزىپ جۇرگەنىن ءبىراق كورگەن. داۋ وسىندا باستالىپتى.

ءادىل پاتشا قۇلىندى ەكەۋىنىڭ قايسىسىنا بۇيرىپ بەرەرىن بىلە الماي قايران بولپ وتىرعاندا، ءبىر جاس بالا:

— وي، قۇداي - اي، وسىنشا ادام ءبىر قۇلىننىڭ قاي يىەدەن تۇعانىن ايرىپ بەرە الماي وتىرعاننىن قاراشى!

ەگەردە الدىار پاتشا بولسا، بۇل ءستى باعانا - اق شەشىپ بەرە ەدى! — دەپتى.

سوندا پاتشا مەن بىرگە وتىرعان ۋازىرلەر:

— وي، بىلجىراغان نەمە، ەلدىڭ باسى قاتىپ وتىرعاندا وتتاماي وتىر ارى! — دەپ ۇرسىپ تاستاپتى.

— ۇرىسساڭىز، ۇرسا بەرىڭىز، ءبىراق تا ءبىزدىڭ الدىار پاتشا بولسا، بۇل ەل ءبۇيتىپ بوگەلىپ وتىرماس ەدى، — دەگەن ءسوزىن بالا قايتا ايتىپتى.

بۇل ءسوزدى ەستىگەن مۇختار پاتشا:
— ەي بالا، وسى ءستى سەندەردىڭ پاتшалارىڭ شەشە
الاما؟ — دەپ سۇراپتى. سوندا بالا:
— تاقسىر، ءبىزدىڭ الدىار پاتشامىز بولسا، بۇل
ءستى باعانا-اق ءبىتىرىپ تاستار ەدى، — دەپتى.
سوندا خان ءبىر ادام جىبەرىپ، جەتى جاستاعى بالا
پاتشا الدىاردى شاقىرتىپ الىپ، بولعان ءستى
ءتۇسىندىرىپ:

— بالام، بۇل تۇرالى سەن نە دەر ەدىڭ؟ — دەپتى.
سوندا بالالار پاتشاسى: «بۇل كوپ ويىلارلىق ءس
مەس قوي»، — دەپتى دە، ءبىر شىنى سۇ العىزىپتى.
شىنىداى سۇعا ءۇش تامشى قاندى تامىزىپتى. ءبىر بىيەنىڭ
قۇلاعىنان ءۇش تامشى قان الىپ، شىنىداى سۇعا ونى
دا تامىزىپ كورىپ: «مىنا قۇلىن مىنا بىيەدەن
تۇماعان ەكەن»، — دەپتى. سودان سولك تاعى دا ءبىر شىنى
سۇ الدىرىپ، وعان قۇلىننىڭ قۇلاعىنان ءۇش تامشى قان
الىپ، شىنىداى سۇعا ونى دا تامىزىپ كورىپ: «مىنا
قۇلىندى تاپقان وسى بىيە ەكەن»، — دەپتى. جىنالىعان
حالىق:

— ءوز ەنەسىنىڭ قانى سۇ شىنىدە ءوز قۇلىنىنىڭ
قانمەن بىرىگىپ، قوسىلىپ كەتەدى، ال ءوزى تاپپاعان
باسقا قۇلىننىڭ قانمەن قوسىلماي، ەكى بولەك
جۇرەدى، — دەپتى. وسىندان كەيىن كوپشىلىك بولپ ەكى
شىنى سۇعا قاراسا، الدىاردىڭ ايتقاننداي بولپ شىعپتى.
قۇلىندى ءوز يەسى الپ قايتىپتى.
سونمەن ەندى ءبىر كۇندەردە مۇختار پاتشانىڭ الدىنا

تاعى دا ەكى ادام داۋلاسپ كەلەدى. سونداى داۋلى سىتەرى: بەس جاسار اتان تۈيەگە ەكى ادام تالاسپ كەلگەن ەكەن. ەكەۋى دە: «ئوز قولمىنان بوتالاتقام، پالەندەي نىگەنمەن تۇعان، ئۆزىن ۇرپ، ايامىن سىمرعان تۈيەم ەدى»، — دەيدى. قازى ءارلى - بەرلى سۇراپ كورگەن ەكەن: «ئوز تۈيەمنەن تۇعانىنا جانمىدى بەرمە»، — دەپ ەكەۋى دە بوي بەرمەپتى. ءسويتىپ، داۋدى قازى دا اجراتا الماي، داۋلاسۋشىلار مۇختار پاتشانىڭ الدىنا كەلگەن ەكەن. پاتشا داۋلى تۈيەنى قايسىسىنا بۇيرىپ بەرۋدى بىلمەي تاڭ - تاماشا بولپ وتىرعاندا، تاعى دا ءبىر جاس بالا تۇرىپ:

— مۇنى ءبىزدىڭ الدىار پاتشامىزدان باسقا كىم اجراتادى دەيسىڭدەر؟ — دەپتى. سوندا پاتشا:
— بالام، سەن الدىار پاتشاڭدى شاقىرىپ كەلشى، سەندەردىڭ پاتشالارىڭدى دا تىڭدالمىق! — دەپتى. سوندا الگى جاس بالا جۇگىرىپ بارىپ، ءوزىنىڭ الدىار پاتشاسىن ەرتىپ كەلىپتى.

الدىار ەكى جاعىن بەتتەستىرىپ كورىپ: «بۇل اتانىڭ تاپقان ەنەسى بارما؟» دەپ سۇراعاندا، ەكەۋى دە:
— ەنەسى بار، بار، — دەپتى. الدىار: «ەكەۋىڭىزدە ەنەسىن الپ كەلىڭىزدەر»، — دەپ بۇيرىپتى. جىنالعان ەل: «بۇل بالا قايتەر ەكەن؟» — دەپ قاراپ وتىرعاندا، الگى ەكى ادام ەكى نىگەندى جەتەلەپ كەلىپتى.
الدىار ەكى تۈيەنى ارقان بويى جەرگە ۇستاپ تۇرىپ، بەستى اتاندى جىقتىرىپ، ءتورت ايامىن مىقتاپ بايلاپ الپ، اتانىڭ سانىن قىل شىلىرمەن بۇراتىپتى. شىلىرى

اتاننىڭ سانىن قىيىپ، اتان تۈيە شىقىنىپ باقىرىغاندا اناداي جەردە ۇستاپ تۇرغان ەكى نىگەندى قويا بەرىڭدەر دەپ بۇيرىپتى. سوندا ەكى تۈيەنىڭ ۇبرى اتاننىڭ بوتا كۈنىندەگى داۋىسىن تانىپ، بوزداپ كەلىپ اتاننىڭ ۇستىنە تۈسە قالىپتى. سوندا الدىار: «اتان مىنا تۈيەدەن تۇغان ەكەن»، — دەپتى. وتىرغان ەل بالا پاتشانىڭ قازىلىغىنا قايران قالىپتى.

تاعى ۇبر كۈندەردە مۇختار پاتشانىڭ الدىنا ون - ون ۇبر جاستاعى ەكى قارا بالانى ەرتىپ ۇبر ادام كەلىپتى: — تاقسىر، مىنا بالانىڭ ۇبرى مەنىڭ ۇز بالام، ۇبرى مەنىكى مەس. بۈگىن تاڭەرتەڭ بۇلاردىڭ بالام جاتتىن توسەكتە ەكى بالا جاتىر. قاراسام تۇرلەرى، كىمىدەرى، مىنەز - قۇلقى، سوزدەرى... ۇبارى ۇقساس. «مەنىڭ ۇز بالام قايسىڭ» دەسەم ەكەۋى دە:

«اكە، ۇسىزدىڭ بالاڭىز مەنىمىن»، — دەيدى. سونىمەن، ۇز بالامنىڭ قايسىسى ەكەننى بىلە الماي، ۇسىزدىڭ الدىڭىزغا كەلىپ تۇرمىن، — دەپتى.

پاتشا ەكى بالانى وڭاشا الپ، وتكەن ۋاقىتتاغى سىتەرىن سۇاپ كورسە، ەكەۋىنىڭ ۇسوزى دە ۇبر جەردەن شىعپىتى. پاتشا ۇرى - بەرى سۇراپ، ەشقانداي سەزىك تابا الماپتى. اقىرى «بالا پاتشا بۇعان نەدەر ەكەن» دەپتى. الدىار سوندا:

— بۇل ۇس باس قاتىرارلىق ۇس مەس قوي، — دەپتى. ۇبر بوس قۇمىرانى العىزىپتى دا، ونى ۇزى ۇستاپ تۇرىپ، ەكى بالاغا:

— بالالار، سەندەردىڭ قايسىڭ مىنا كىسىدەن تۇغان

بولساڭدار، سونىڭ وسى مەن ۇستاپ تۇرغان قۇمىراغا
كىرىپ كەتەسىڭدەر، — دەپتى. ەكى قارا بالانىڭ ەبرى
سەكىرىپ كەلىپ، قۇمىرانىڭ ئىشىنى كىرىپ كەتكەندە، بالا
پاتشا قۇمىرانىڭ اۋزىن باس بارمايمەن باسا قويىپتى دا،
الگى كىسىگە:

— انە، قاسىڭىزدا تۇرغان ەسىزدىڭ بالاڭىز، مەنا
قۇمىراداعى بالا ەسىزدى الداپ جۇرگەن شايىتان ەكەن، —
دەپتى.

سونمەن، جىنالىعان حالىق بۇعان دا قايران قالىپتى.
سوندا مۇختار پاتشا حالىقتى جىناپ الىپ:
— و، حالىق! مەنا جەتى جاسار الدىاردىڭ اقلى
مەنەن الدە قايدا ارتىق ەكەن، سول ۇشىن بۇگىننەن
باستاپ، بار پاتشالىعىمدى وسى بالاغا
وتكىزەمىن. بۇدان بىلاي سىزدەردىڭ پاتشالارىڭىز —
مەنا جەتى جاسار الدىار، — دەپتى.
سونمەن، الدىار بالا جەتى جاسىندا تاققا وتىرىپ،
ەدىل پاتشا اتانىپتى.

ۋازىر بالا

بۇرىنقى زاماندا ۋازىر پاتشا بار ەكەن، ول پاتشانىڭ ۋازىرى
چاقسى ۋازىرى بولمىپتى. سول ۋازىر تاعدىرى تاۋسىلىپ
ۋولمىپتى. ولگەن ۋازىردەن ۋازىر بالا قالىپتى. بالانى پاتشا
شاقىرىپ الپ:

— سەن ماعان اكەڭنىڭ ورنىغا قىزمەت قىلىپ،
ۋازىر بولۇغا جارايمىسىڭ؟ — دەپتى.
بالا تۇرىپ سوندا:

— ەسىز ۋازىرلىككە ۋاتساڭىز جارار ەدىم، — دەپ
جاۋاپ بەرىپتى.

پاتشا ونى قايىل كورىپ ۋازىرلىككە الادى. بالا پاتشاعا
كۈنىنە توقسان ۋىرەك اتىپ بەرىپ قىزمەت ەتەدى جانە
قانداي قىزمەت بۇيرىسادا اكەسىنەن ارتىعسراق ەتىپ،
ورىنداپ، پاتشاعا جاعىمدى بولادى.

كۈندەردە ۋازىر كۈن بالا كول جاعالاپ ۋىرەك اتىپ كەلە
جاتىپ، توقسان ۋازىرلىق بەدەرلەنگەن ۋازىرنى بار ۋازىر
ۋىرەكتى اتايىن دەپ مىلتىغىن كوتەرگەندە، ۋىرەك سويلەپ
قويا بەرىپتى:

— ەي، ۋازىر، مەنى اتپاڭىز. مەن قىر پاتشانىڭ
قىزى ەدىم، وسى كولگە شومىلىپ جۇرگەندە ەكى اپامنان
اداسىپ قالىپ سونان بەرى جالعىز ۋازىرمن، ەگەر اتپاساڭ
سەنىڭ سۈيىكتى قالغىدىڭ بولايىن، — دەپ جالىنىپتى.

جىگىت:

— قىز سۆرەتىنە كىرسەڭ اتايىمنى، — دەپتى.
ۋىرەك سۇلۇ قىز سۆرەتىنە كىرىپ، سۇ جاعاسىنا شىعپ
بالاغا ئېيىپ ەكەۋى ئېىر ئۇي سالىپ مەكەن ەتىپ جاتىپتى.
بالا پاتشاعا بارماي كەتكەن سولڭ پاتشا ونى باسقا ەكى
ۋازىرىنە نىزدەتەدى. ەكى ئۇازىر نىزدەپ ەداريا جاعاسىنداى
ۋىگە كەلىپ قاراسا، ۋىدە ئۇازىر وتىر، قاسىندا ئېىر التىن
ساندىق جاتىر ەكەن. بۇلاردىڭ نىزدەپ كەلگەننن التىن
ساندىق بولىپ جاتقان ئۇازىر بالانىڭ كەلىنىشەگى — پەرى
قىزى بىلەدى.

ەكى ئۇازىر پاتشاعا بارىپ:

— ئۇازىرىڭىز سىزدىكىنەن جاقسىراق ئېىر التىن
سانىق قۇشاقىپ جاتىر، — دەيدى.
پاتشا:

— ونى الپ كەل! — دەپ جارقىق بەرەدى.

قىز كۈيەۋىنە:

— سەنى پاتشا شاقىرتتۇى مۇمكىن، «نەشە كۈندەي
اۋىرىپ جاتقاننىدا كوڭىلىمدى سۇراۋعا كىسى
جىبەرمەدىڭىز، تىم بولماسا جولداس اقىم ئۇشىن ئوزىڭىز
كەلىپ خالىمدى بىلمەدىڭىز!» — دەپ وكپە ايت، —
دەيدى.

ەكى ئۇازىر كەلىپ بالانى پاتشاعا الپ بارادى. پاتشا
بالادان ونىڭ نەگە كەلمەگەننن سۇرايدى.

بالا تۇرىپ:

— نەشە كۈندەي اۋىرىپ جاتقاننىدا كوڭىلىمدى ئېىر
سۇراتپاعانىڭىزعا وكپەلەدىم، — دەيدى.

— مەنەن دە جاقسى التىن ساندىق تاپقانىڭدى بىلىدىم.
پالەن شاھاردا توقسان تۇرلى بەدەرلەنگەن جۇنى بار بىر
بۇركىت بار؛ بىر جۇمانىڭ ئىشىندە سول بۇركىتتى الپ
كەل، ەگەردە الپ كەلمەسەڭ باسىڭدى الام! — دەيدى
پاتشا.

ئۆزىر بالا ۋىيەنە قايتىپ ۋاقىعانى ايەلىنە ايتادى. ايەلى
بىر ورامالغا ۋشكىرىپ قويادى. ورامال بۇركىت بولادى.
ئۆزىر ونى پاتشاعا الپ بارادى.
پاتشا ەكىشى امىر ەتەدى.

— پالەن شاھاردا جۇنى توقسان تۇرلى قۇبىلغان بىر
ايۋ بار؛ بىر جۇمادان قالدېرماي سونى الپ كەل، ايتىلغان
كۈننەن قالدېرساڭ باسىڭدى الام! — دەيدى.

بالا ۋىيەنە قايتىپ كەلىپ، ۋاقىعانى ايەلىنە بايان
ەتەدى. ايەل دۇعا وقىپ ورامالدى ايۋ قىلىپ بەرەدى.
ايتىلغان كۈننەنە ايۋدى پاتشاعا الپ بارادى. پاتشا
ۋندەمەستەن ايۋدى الپ قالادى دا، ۋازىرلەرنى شاقىرىپ
الپ:

— بارسا كەلمەسكە، ەكى جول بار ەدى، ئۆزىرلەرىم.
دى جازاسى ۋشش سوعان جىبەرىپ ەدىم، ول تاپسىرعان
جۇمىسىمنىڭ بارىن دە ورىنداپ كەلدى. ال، ەندى سەندەر
بىر جول تابىڭدار، سوعان جۇمىساين، ەگەردە تاپسىرعان
نارسەنى الپ كەلمەسە، باسنى الامىن؛ كەلمەي قاشىپ
كەتسە ونان ارمان كەتسىن. ەگەردە مەن جۇمىسايتىن بارسا
كەلمەس جولدى تابا الماساڭدار، سەندەردىڭ باستارىڭدى
الامىن! — دەيدى.

ۋازىرلەر پاتشادان قىسىلىپ ەكەۋى ەكى ەك التىن